

Формувальне оцінювання в НУШ

ДЕРЖАВНА
НАУКОВА
УСТАНОВА

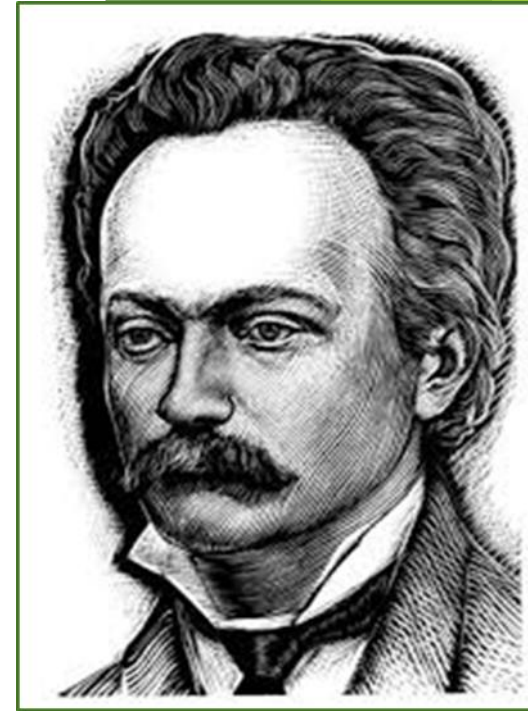
Інститут модернізації змісту освіти

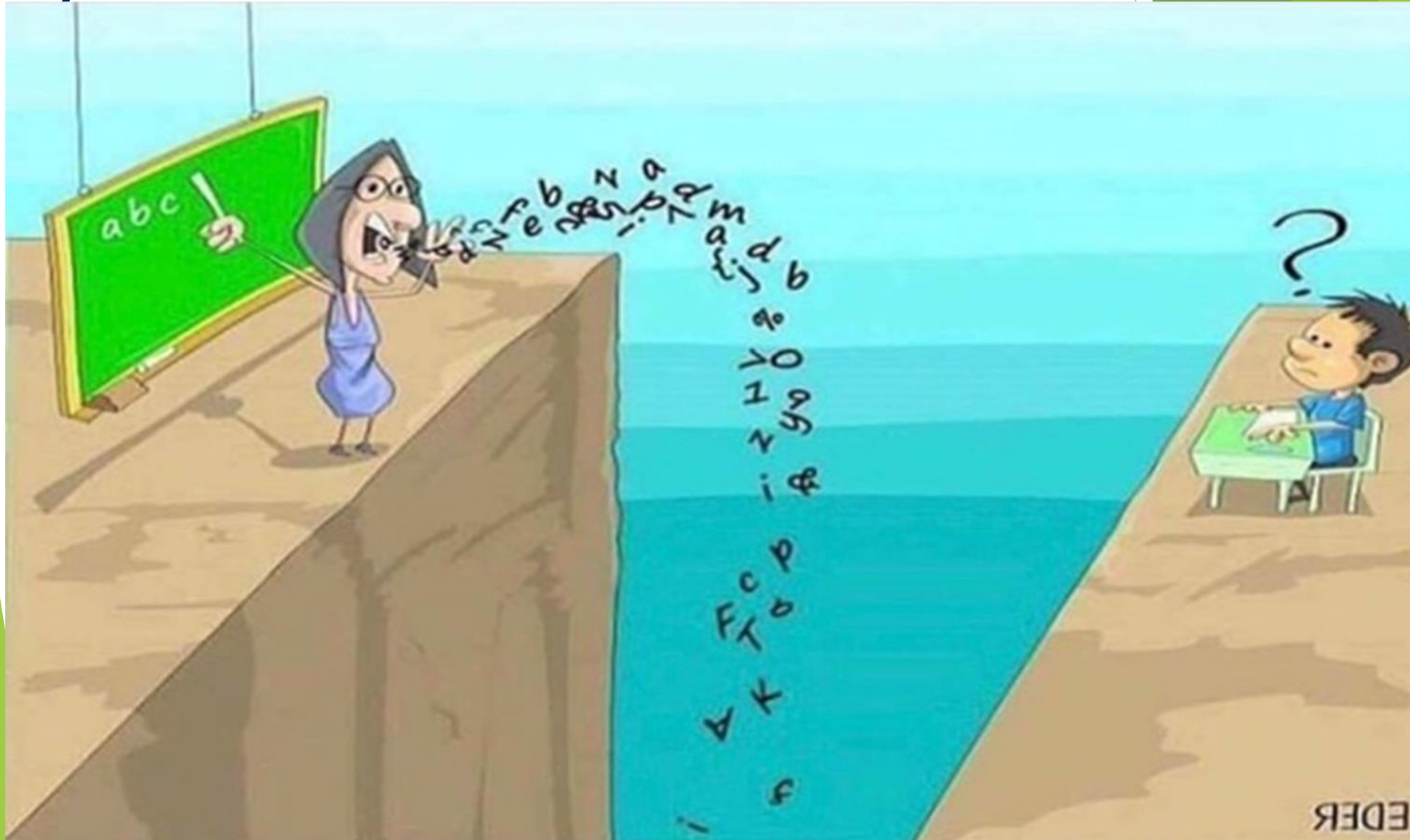
**«Наші пани в раді шкільній
захотіли, щоб школа народна була
якимось маленьким
університетом,
щоби давала дітям усього
потрошки...**

**Дитині в пізнішій житті все се
ні на що не придасться,
в голові її воно не в'яжеться в
ніяку цілість, а багато дечого в її
літах є для неї зовсім
недоступне».**

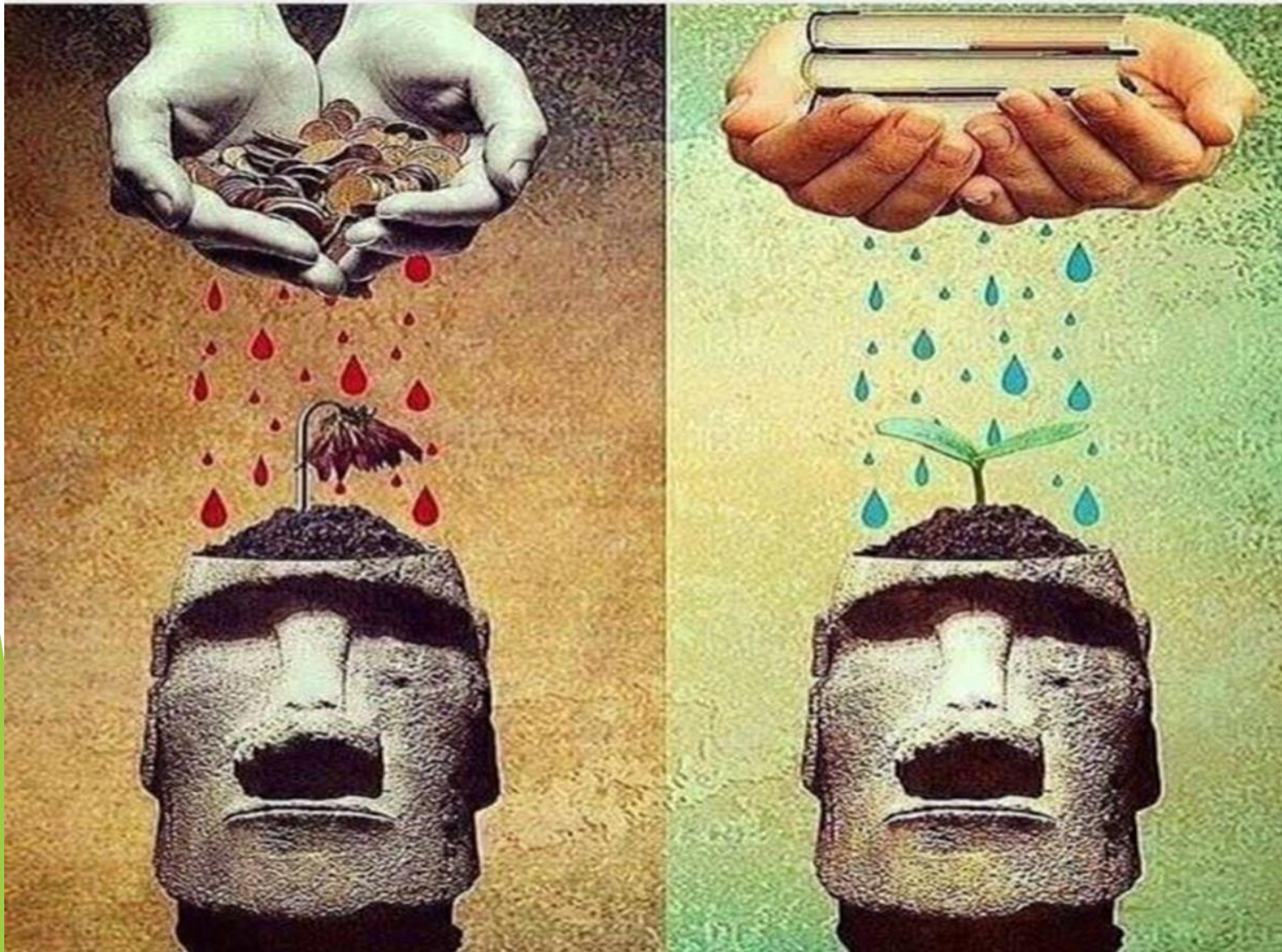
І.Я.Франко

Сучасна система освіти

Ілюзії суспільства

**НУШ - це «школа компетентностей»,
яка співпрацюватиме з батьками
і враховуватиме індивідуальність дітей**

**Нова українська школа пропонує
9 змін**

Дитина — індивідуальність

Батьки - партнери

Умотивований вчитель

Навчання збільшиться до 12 років

Автономія школи

Справедливе фінансування

«Гроші ходять за дитиною»

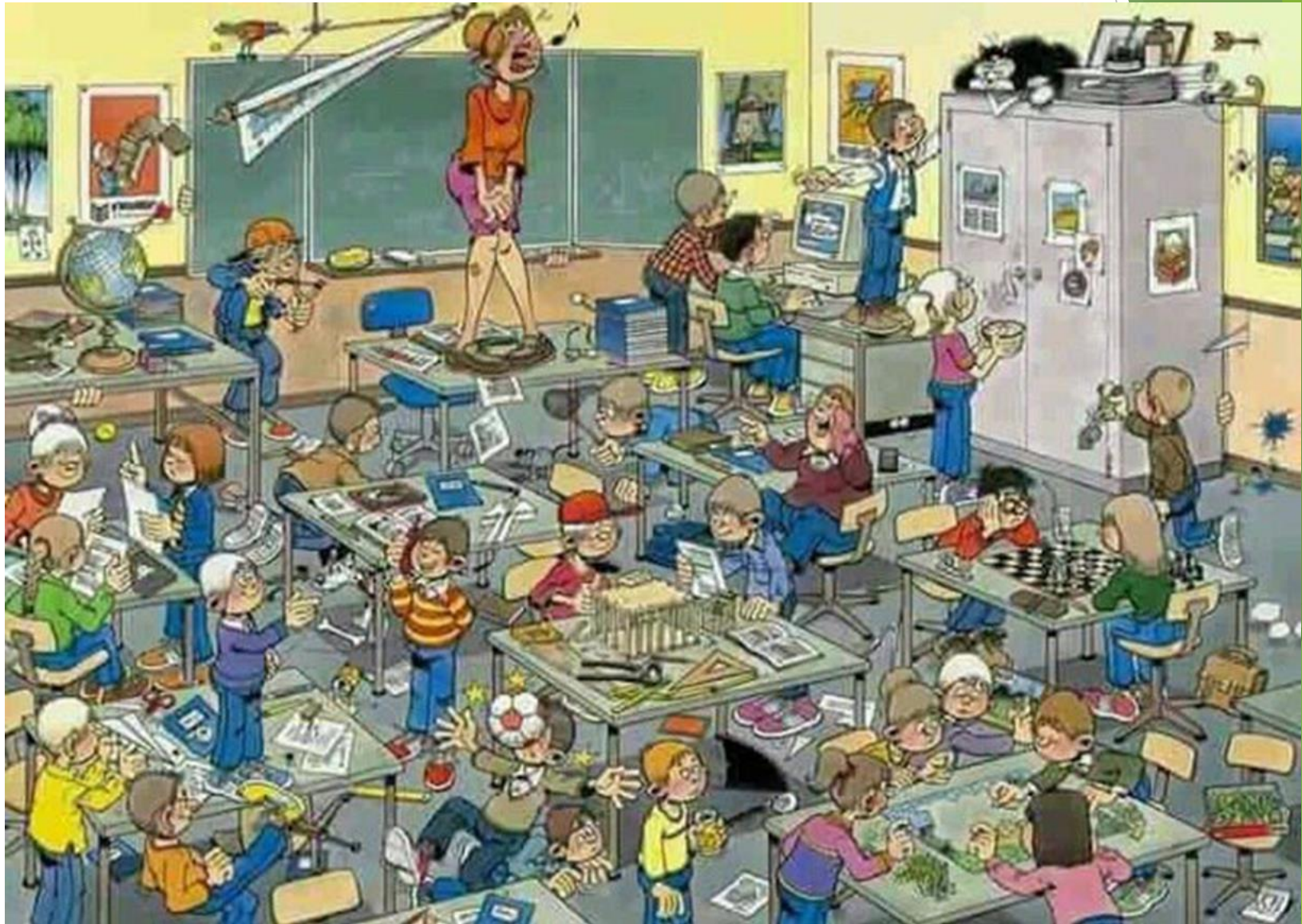
«Так» — інклюзивній освіті

Нова школа — менше інтернатів

НУШ

НОВА
УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

НУШ

ФОРМУЛА НОВОЇ ШКОЛИ

Дитиноцентризм

Наскрізний процес виховання, що базується на цінностях

Компетентнісний зміст освіти

Нова структура школи (включаючи 3-річну профільну)

Вмотивований і кваліфікований вчитель

Реальна автономія шкіл, забезпечення якості

Педагогіка партнерства

Сучасне освітнє середовище, інклюзивна освіта

Справедливе фінансування, рівний доступ

ОСВІТНІ ГАЛУЗІ, ЯКІ ВИЗНАЧАЄ СТАНДАРТ

мовно-літературна

математична

природнича

технологічна

інформатична

соціальна і
здоров'язбережна

фізкультурна

громадянська
та історична

мистецька

Наскрісні вміння: що це таке?

Наскрісні вміння слугують підставою для інтеграції освітніх галузей

- читання з розумінням,
- вміння висловлювати власну думку усно й письмово,
- критичне та системне мислення,
- здатність логічно обґрунтовувати позицію,
- творчість,
- ініціативність,
- вміння конструктивно керувати емоціями,
- оцінювати ризики,
- приймати рішення,
- розв'язувати проблеми,
- здатність співпрацювати з іншими

Принципи Державного стандарту

ПРЕЗУМПЦІЯ ТАЛАНОВИТОСТІ ДИТИНИ

Всі діти

обдаровані і талановиті.

Тому завдання НУШ-підтримуват

цю талановитість,

плекати і розвивати

індивідуальність кожної дитини.

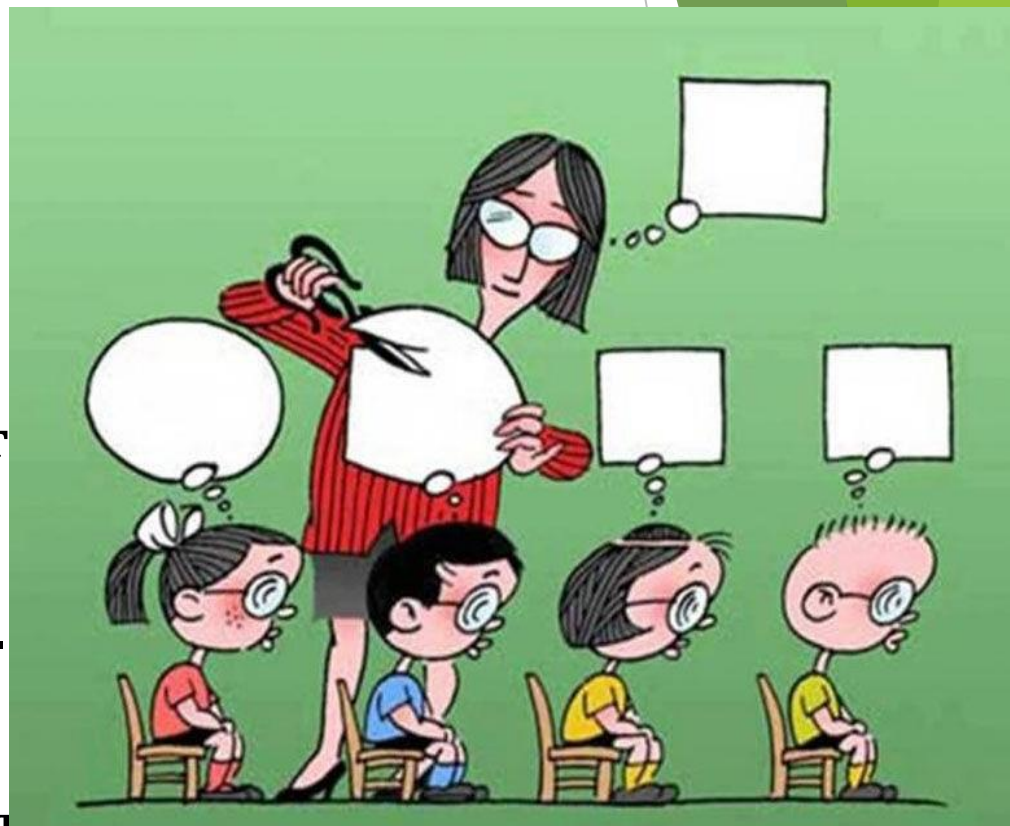
Забороняються будь-які форми

дискримінації.

Не допускається відокремлення

дітей на підставі

попереднього відбору.

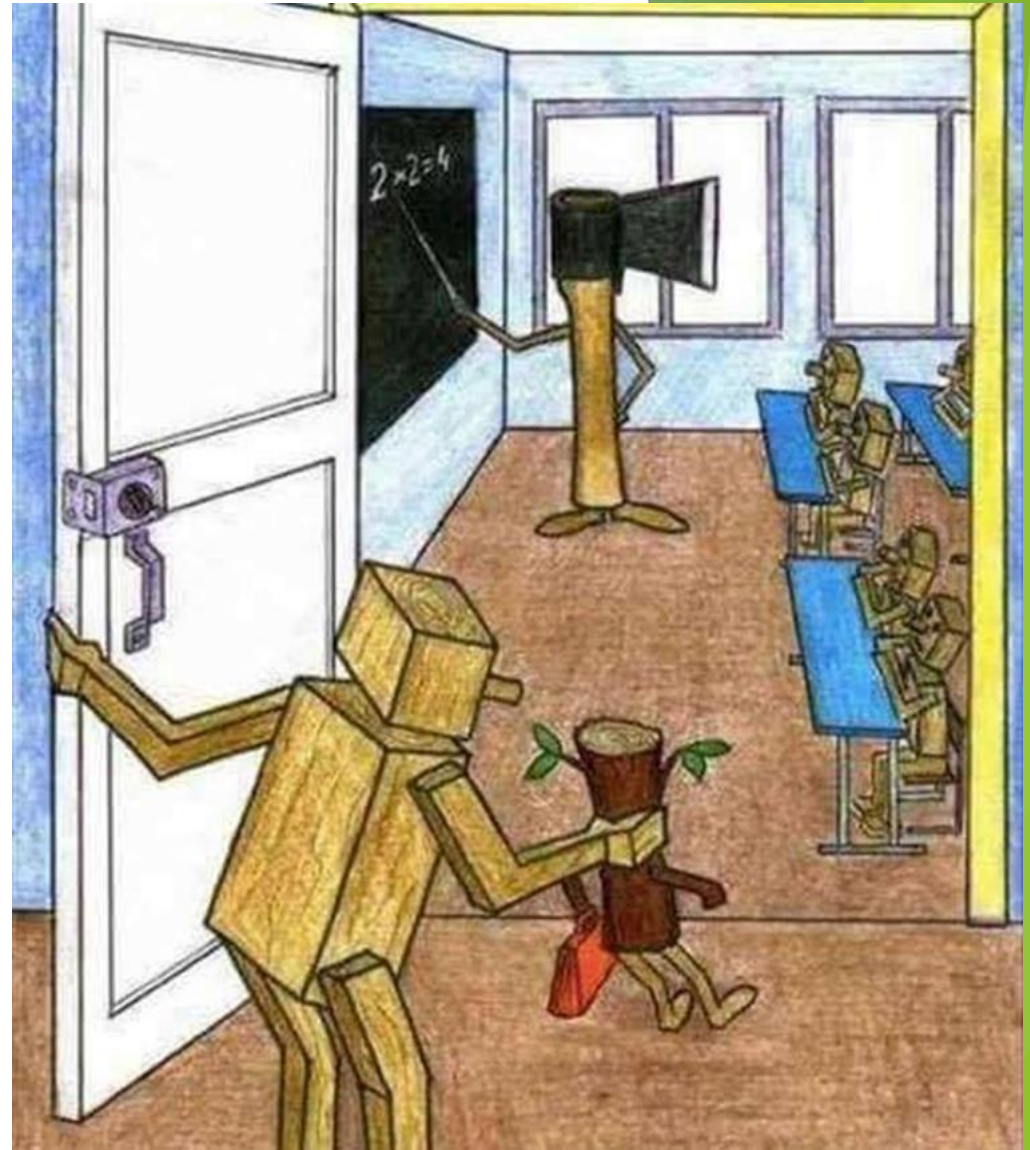
Цінність дитинства

**Відповідність
освітніх вимог
віковим
особливостям
дитини, визнання
прав дитини на
навчання через
діяльність, зокрема
гру.**

Радість пізнання

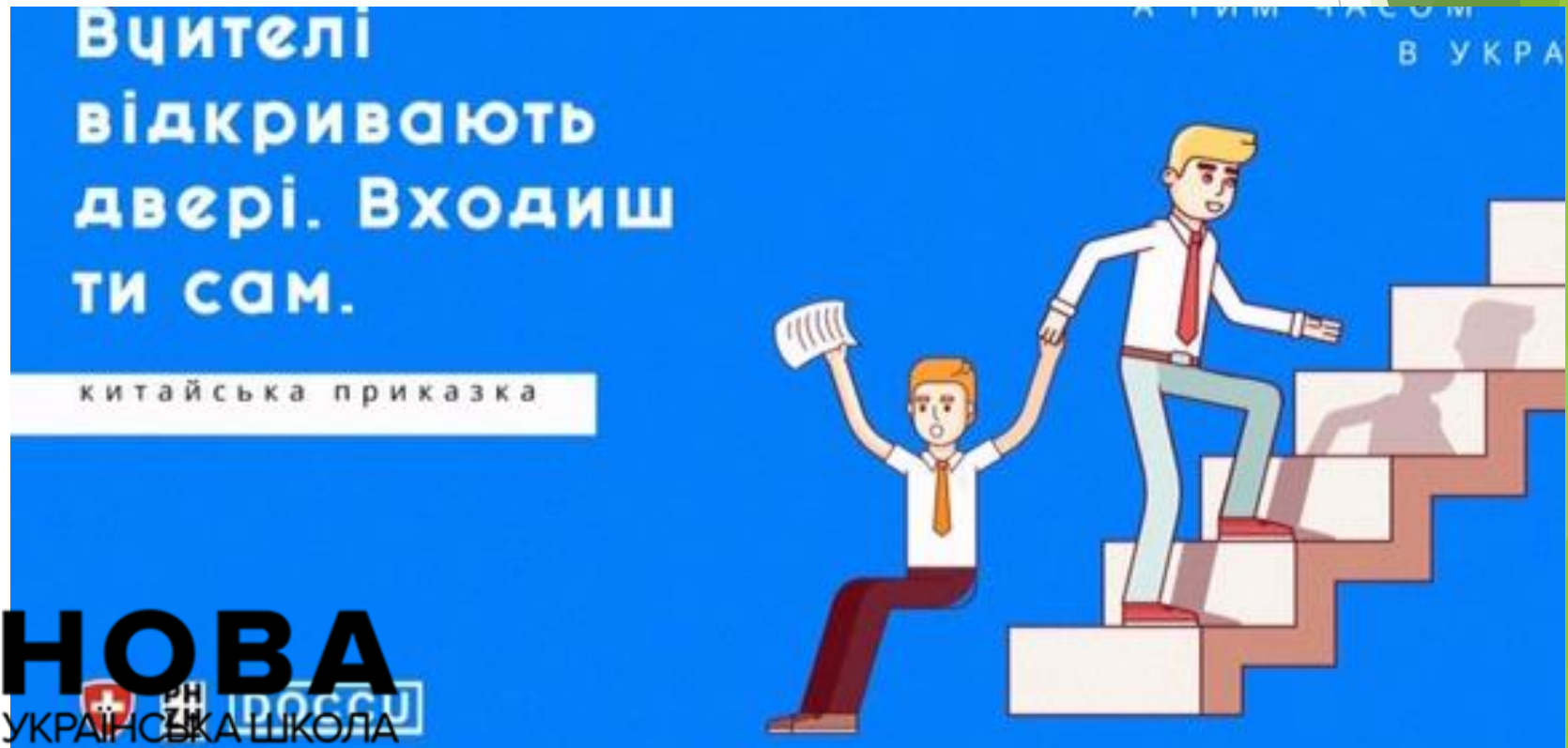
Організація
пізнавального процесу,
який принесе радість
дитині, обмеження обсягу
домашніх
завдань, збільшення часу
на рухову активність і
творчу діяльність.
Широке використання
в освітньому процесі
дослідницької та
проектної роботи

Розвиток особистості

Замість «навченої безпорадності» - плекання
самостійності та незалежного критичного
мислення.

Підтримка з боку вчителя розвиватиме в
дітей

Здоров,язберігаючі технології

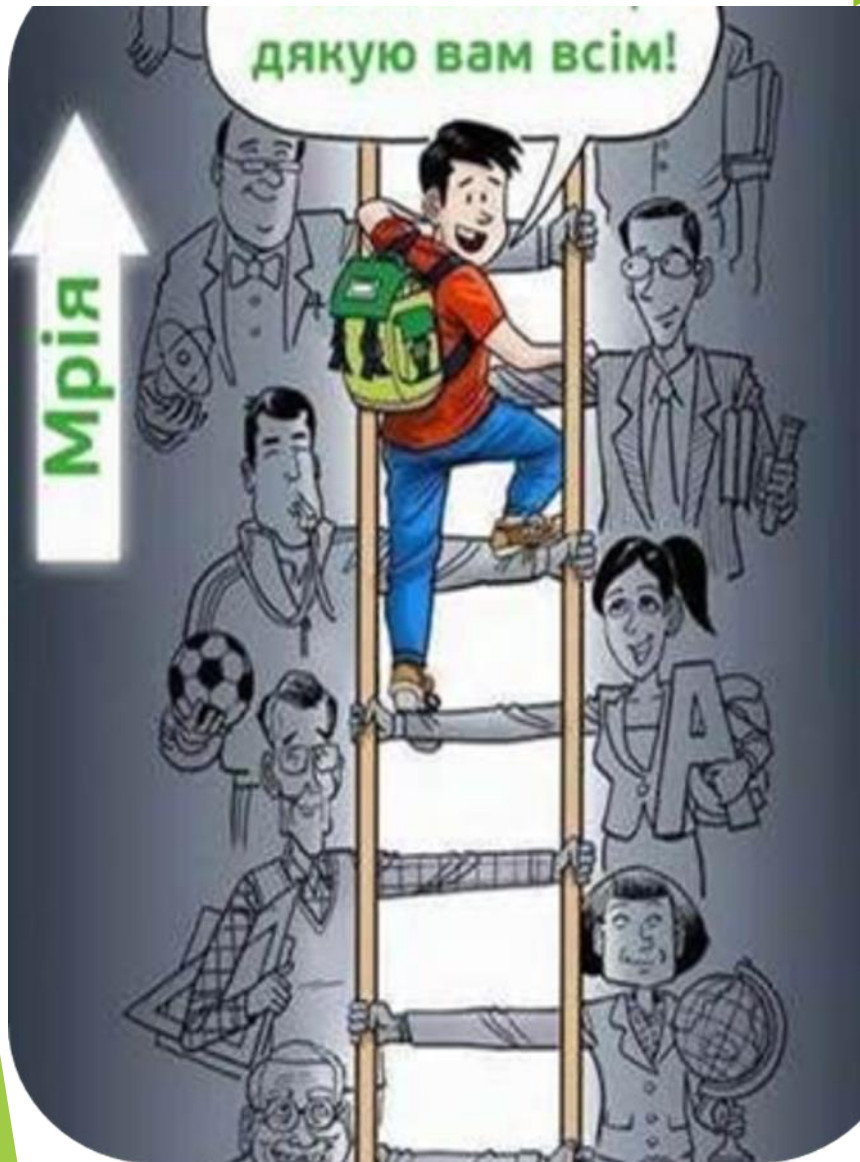

Очікування батьків

Очікування вчителів

СПІЛЬНЕ

Прийняття рішень

Планування

Вирішення проблем

Оцінка виконання

Розвиток команди

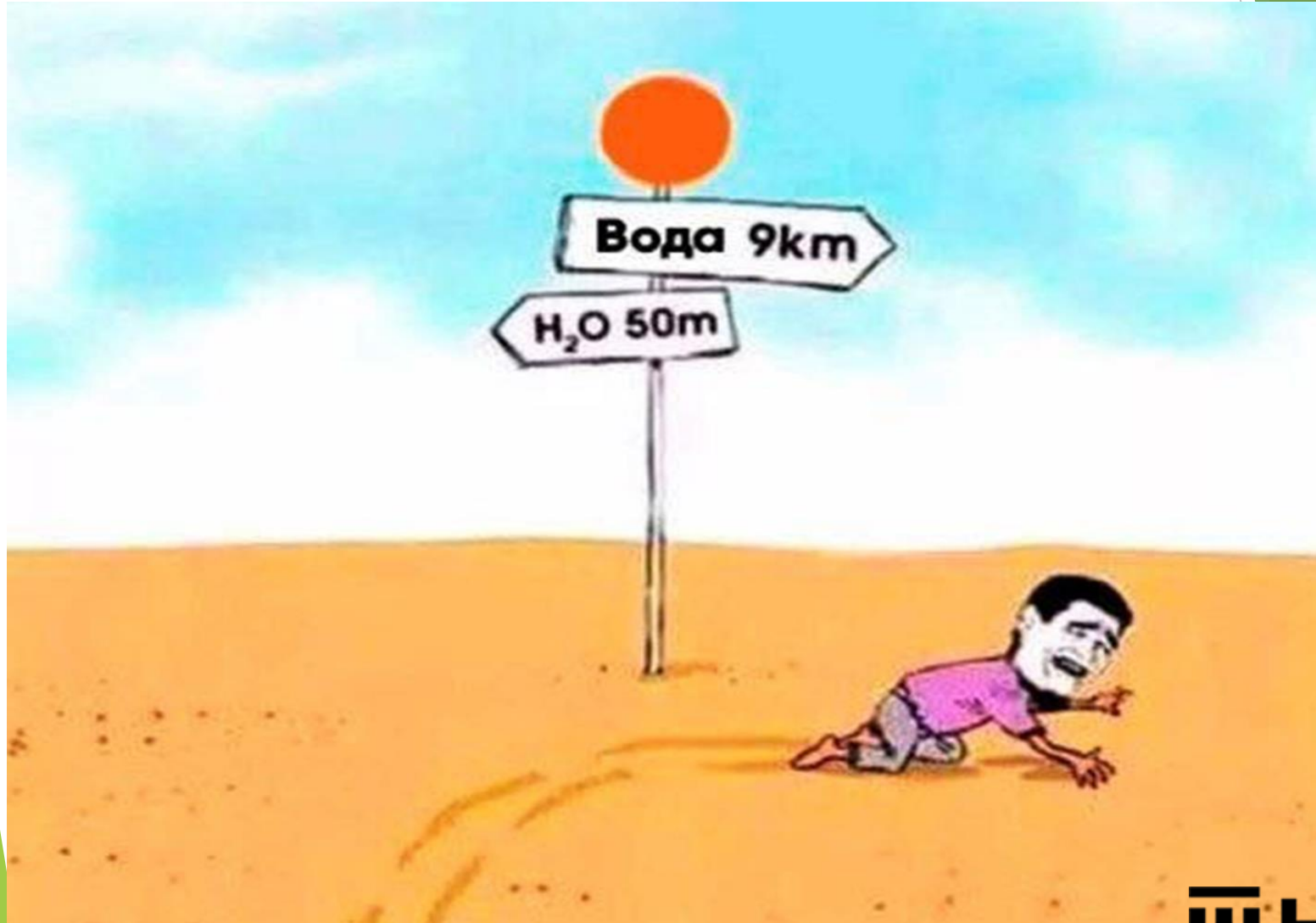
Інформування

Святкування

досягнень

Навчання

Переконати батьків, що знання мають важливе значення в житті

З 2018/2019 навчального року всі перші класи працюватимуть за компетентнісним навчанням. Згодом так навчатиметься вся початкова школа. Це означає, що учні замість запам'ятовування інформації (самоціль) опановуватимуть компетентності (навчання через практику і тому, що знадобиться в житті). Таке навчання передбачає не лише опанування академічних знань (з математики, мов, природничих наук тощо), а й так званих соціальних компетентностей (уміння працювати в команді, вирішувати складні проблеми, пропонувати нові ідеї тощо).

Якщо академічну частину компетентностей у школах уміють оцінювати, то соціальну – ні. До того ж, академічна частина переважно оцінюється через призму кількості помилок, хоча на оцінювання мають впливати і, наприклад, обсяг докладених зусиль і прагнення учня. Тому для українських шкіл розробили нову модель оцінювання.

У міністерстві освіти і науки розробили нову модель оцінювання

*В англійській мові є два слова, які позначають оцінювання: **assessment** та **evaluation**. Українською їх перекладають одним словом - **ОЦІНЮВАННЯ**.*

Англійське **assessment** в українській трактують як оцінювання “формувальне”, “формативне”, “формуєче”, “формаційне”, “розвивальне”, “аналітичне” тощо. А **evaluation** перекладають як “традиційне”, “підсумкове”, “сумативне” оцінювання. Водночас, різні автори наділяють поняття різними якостями, інколи заплутуючи і розпорошуючи увагу читачів.

**формувальне
оцінювання (assessment):**

Обидва:

Підсумкове оцінювання:

Оцінює процес

Вимагають критеріїв

Оцінює результат

Завжди є позитивним

**Застосовують засоби
вимірювання**

**Виносить оціночне
судження**

Індивідуалізоване

**Застосовується
відповідно до стандартів**

Є ціннісним

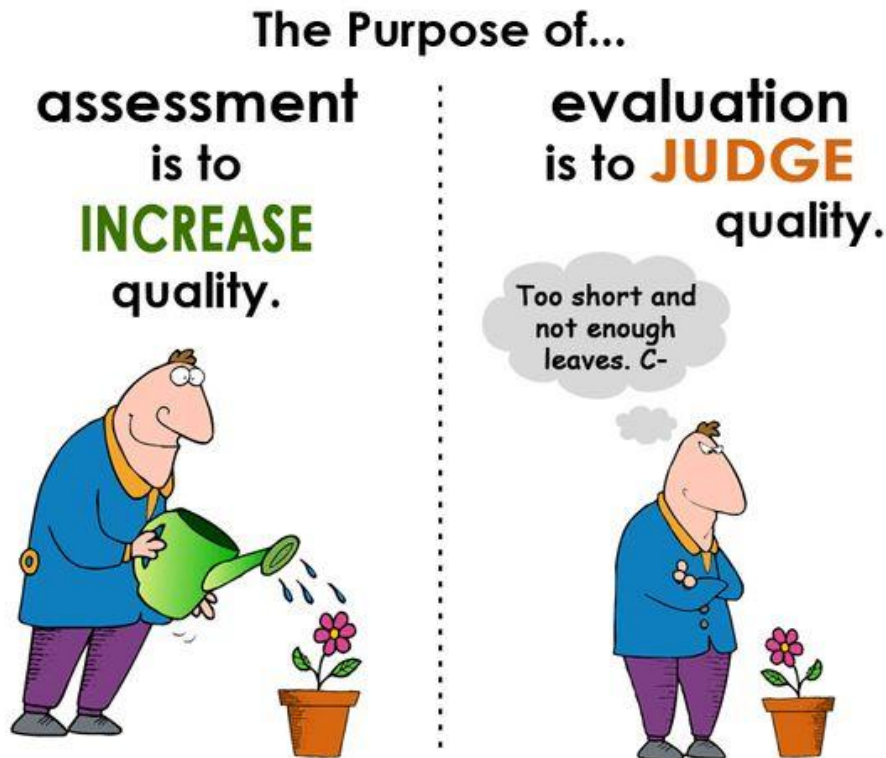
Є доказовими

Показує недоліки

Дає зворотний зв'язок

2. Формувальне і підсумкове оцінювання підпорядковані різним цілям:

- **формувальне оцінювання (assessment) має на меті підвищити якість;**
- **підсумкове оцінювання (evaluation) має на меті оцінити якість.**

3. Формувальне оцінювання (assessment) здійснюється під час навчального процесу, підсумкове (evaluation) – по його завершенні.

Формувальне оцінювання

Перевіряє, як триває навчання

Діагностувальне: ідентифікує сфери, де необхідне покращення

Ідентифікує недоліки і покращує навчання

Здійснюється під час навчального процесу

Допомагає учням вчитися один в одного

Підсумкове оцінювання

Перевіряє, що було вивчено

Оціночне: вимірює досягнення певного рівня

Судить про якість

Відбувається в кінці навчального процесу

Змушує учнів конкурувати між собою

Звісно, формувальне оцінювання передбачає діагностику прогалів чи недосягнутих результатів, але в звіті чи листі, в спілкуванні з дитиною перших класів чи її батьками це має відобразитися винятково позитивними характеристиками: замість “не знає” чи “не вміє” потрібно писати “потребує додаткової роботи”, “варто приділити увагу”, “потенціал для зростання : в...” тощо.

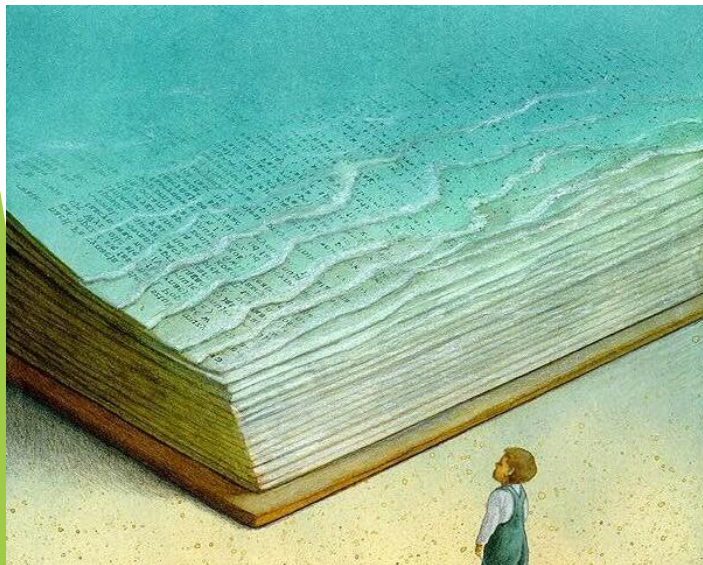

- 1. Робота вчителя в початковій школі – розкрити потенціал кожної дитини, а не перевірити її на відповідність певному стандарту.**
- 2. Формувальне оцінювання не повинно містити частки НЕ, жодних негативних суджень чи критики.**
Формувальне оцінювання діагностує сфери, які потребують покращення, і допомагає покращити їх.
Влучну аналогію навів експерт з оцінювання Пол Блек: коли кухар готує суп і куштує його, – це формувальне оцінювання. Коли страву пробує клієнт – це підсумкове оцінювання.
- 3. Формувальне оцінювання не може складатися з балу, цифри, букви чи лише одного слова. Батькам мають додавати обов'язково пояснення, розширену категорію чи словесну характеристику – написану самим вчителем чи складену із запропонованих варіантів.**

4. Формувальне оцінювання оцінює не результат, а процес. Відповідно, щоб здійснити формувальне оцінювання, не проводять спеціальні контрольні роботи. На превеликий жаль, протягом нашого дослідження ми знайшли за допомогою пошукових систем небагато докладних сучасних матеріалів, як вчителю здійснювати оцінювання в самому процесі роботи.

5. Коли говорять, що оцінювання в першому класі не буде, мають на увазі, що не буде традиційного для України оцінювання як вироку – з цифрою чи одним словом, які зовсім не передають суть того, що відбувалося з дитиною протягом року в школі. В Україні має змінитися ставлення до поняття “оцінювання” і як швидко це відбудеться – залежить від вчителів.

Нове формувальне оцінювання вимагатиме і нового сприйняття з боку батьків: їм не варто згадувати свій досвід в школі (як вчителька чи їхні батьки дорікали поганими оцінками), не ставати в захисну позицію відносно вчителя і не нападати на дитину, якщо вона не досягла очікуваних ними результатів. Батькам також доведеться вчитися сприймати оцінювання як відверту розповідь учителя про те, що відбувається з дитиною в школі, як ресурс для розвитку, як цінну інформацію, як запрошення до співпраці з метою розкрити найкращі якості маленької особистості.

Для здійснення формувального оцінювання робоча група МОН розробила Свідоцтво досягнень учня. Воно потрібне для того, щоб дати батькам і учням зрозумілий та стуктурований зворотний зв'язок про те, що відбувалося протягом навчального року чи семестру.

СВІДОЦТВО ДОСЯГНЕНЬ

назва закладу освіти _____

Ім'я та прізвище учня / учениці _____

навчальний рік _____ Звіт (проміжний) підсумковий _____ клас _____

Характеристика особистих досягнень	має значні успіхи	демонструє помітний прогрес	досягає результату з допомогою вчителя	потребує значної уваги і допомоги
Виявляє інтерес до навчання				
Активно працює на уроці				
Ставить запитання про нове, незрозуміле				
Виявляє старанність у навчанні				
Працює зосереджено				
Виявляє самостійність у роботі				
Доброзичливо ставиться до оточуючих				
Співпрацює з іншими дітьми				
Вирішує конфлікти мирним шляхом				
Знаходить успішні шляхи вирішення проблем				
Дотримується правил поведінки під час уроку, гри, відпочинку				

У першій частині свідоцтва вчитель оцінюватиме так звані соціальні і робочі компетентності. Наприклад, чи дитина була активною на уроці, чи ставила запитання про щось нове і незрозуміле, чи виявляла самостійність у роботі, чи була доброзичливою до інших і вирішувала конфлікти мирним шляхом.

У другій частині компетентності оцінюються попредметно. Проте навчальні досягнення сформульовано, виходячи не з кількості помилок чи негативної оцінки досягнень учня, а виходячи з його моделей поведінки і процесу навчання.

Компетентності в обох частинах оцінюються за допомогою чотирьох рівнів: “має значні успіхи”, “демонструє помітний прогрес”, “досягає результати з допомогою вчителя”, “потребує значної уваги і допомоги”.

Як бачимо, у цьому списку немає варіанту на кшталт “низький рівень”.

У 1-2 класах оцінювання в обох частинах буде описовим. У 3 класі для оцінювання предметів з'являються бали.

У кінці свідоцтва є поле для рекомендацій учителя, в якому він може написати, що потрібно робити дитині для покращення результатів. Наприклад, це може бути “щодня читати по 15 хвилин уголос”.

Нижче є поле для зворотного зв'язку батьків. Вони отримують два екземпляри свідоцтва – один лишають собі, інший – повертають у школу. Саме в другому екземплярі вони можуть вказати свої побажання.

Для розроблення такого зразка оцінювання створено робочу групу, в яку ввійшли вчителі пілотних шкіл та інші вчителі-практики, розробники нового Стандарту початкової освіти і представники Академії педагогічних наук.

Також МОН підготувало методичні рекомендації щодо оцінювання. Обласним і київському департаментам освіти, інститутам післядплимної педагогічної освіти потрібно надати рекомендації до зразка оцінювання і методичних рекомендацій до 30 червня на a_lototska@mon.gov.ua.

Щоб перевірити знання учнів, вчитель пояснює, що означають кольори (рід іменників; дерева, кущі, трави тощо). Під час диктанту діти нанизують фішки на нитку. Відповіді звіряють з намистом, яке демонструє вчитель

Якщо відповіді математичного диктанту зафарбовані правильно, ви отримаєте відповідний малюнок

Кольорове намисто

4	11	0	10
2	14	3	9
12	16	7	6
20	17	13	15
8	5	1	19

Диктант-малюнок

Можу розповісти про мову дикої тварини, за якою спостерігав

Можу розповісти про мову домашніх тварин

Можу переказати текст за планом

Вмію дати відповіді на питання після читання тексту

Знаю, що є три мови тварин

Знаю, як окремі тварини спілкуються між собою

Прочитав і зрозумів, про що йде мова

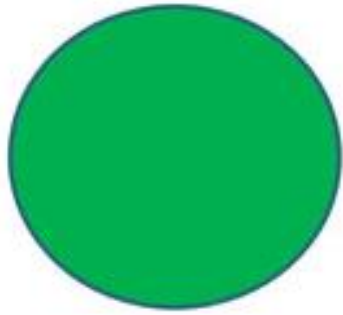
Прийоми самооцінки учнів початкових класів

Чарівні лінієчки

Учні визначають кількість
правильно виконаних завдань-кроків

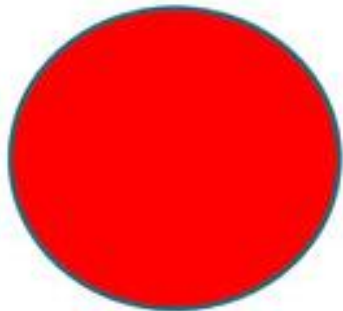
Самооцінювання

Було легко працювати

Були незначні помилки

*Було важко працювати,
припускався помилок*

Вчителі
відчиняють двері.

Входиш ти сам

(Китайська мудрість)

ОСНОВА
ІНОВАЦІЙНА ШКОЛА

ІНОВА
УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА

**ВЧИТЕЛЬ ОЧИМА
ВЧИТЕЛЯ
SCHOOL**

**ВЧИТЕЛЬ ОЧИМА
РОДИНИ**

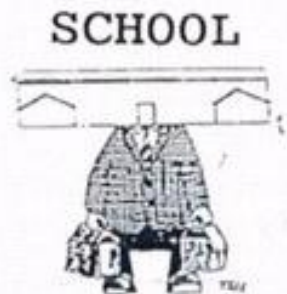
**ВЧИТЕЛЬ ОЧИМА
ЕКОНОМІСТІВ**

**ВЧИТЕЛЬ ОЧИМА
АДМІНІСТРАЦІЇ**

**ВЧИТЕЛЬ ОЧИМА
УЧНІВ**

**ВЧИТЕЛЬ ОЧИМА
КОЛЕГ**

**ВЧИТЕЛЬ ОЧИМА
СУСПІЛЬСТВА**

7 якостей хорошого вчителя:

- Знання свого предмету;
- Емпатія та дружелюбність;
- Ентузіазм;
- Терпіння;
- Пунктуальність;
- Навички міжособової комунікації;
- Почуття гумору.

<http://osvitoria.media>

Спасибі, вчителі,
що не здаєтесь!

Сучасний учитель

Дякую за увагу!!!

